

Budgetförslag

Lidingö stad 2020

miljöpartiet de gröna

LIDINGÖ

10 MINSKAD
OJÄMLIKHET

16 FREDLIGA OCH
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN

5 JÄMSTÄLLDHET

11 HÅLLBARA
STÄDER OCH
SAMHÄLLEN

Innehåll

Miljöpartiets justeringar och kompletteringar till Lidingö stads budget 2020.

Innehåll och sammanfattning.....	sidan 1
Inledning: En hållbar och mänsklig ö.....	sidan 2
Vår vision och strategiska mål.....	sidan 3
Grön ekonomi: Ekonomi, befolkning och skatt.....	sidan 4
Miljöpartiet de grönas prioriteringar 2020.....	sidan 5
Driftsbudget.....	sidan 6
Investeringsbudget.....	sidan 8
Nämnder och bolag.....	sidan 9

Sammanfattning

Miljöpartiet justeringar och kompletteringar till Lidingö stads budget för 2020 har som syfte och mål att Lidingö ska vara en hållbar och mänsklig ö. Med det menas att Lidingö stad ska arbeta för en ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling. Staden ska arbeta för att välkomna människor oavsett bakgrund och livssituation och verka i Lidingösonen Raoul Wallenbergs anda. Den lokala demokratin ska inbjuda till delaktighet och stadens verksamheter ska möta Lidingöbornas behov. Skattebetalarnas pengar ska användas effektivt, med försiktighet samt miljömässigt och etiskt ansvarsfullt.

Staden ska verka för en grön ekonomi. Det betyder att ekonomiska beslut ska tas med ett långsiktigt perspektiv på ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Verksamheter, upphandlingar och investeringar ska ha höga etiska, sociala, miljö- och klimatkrav. Skattesatsen ska vara på en rimlig nivå, sett till nyttan för Lidingöborna, och konkurrenskraftig, jämfört med andra kommuners. Idag har Lidingö den sjunde lägsta kommunala skattesatsen i landet och länet. De kommande åren riskerar kommunernas ekonomi att försämrans då andelen unga och äldre ökar mer än personer i arbetsför ålder. Det medför ökade kostnader samtidigt som framtida skatteunderlag försämrans.

Vi föreslår en oförändrad kommunalskatt på 18,29 kr och ett överskottsmål på 1,5 procent, totalt 47,7 mnkr. Istället för skattesänkning och mindre resurser till verksamheterna vill vi spara mer till kommande investeringar, göra långsiktiga satsningar och kompensera pris- och löneökningar. Vi satsar 45,1 mnkr mer till klimat, miljö och natur, till skola, förskola, omsorg, integration och kultur och till en långsiktigt hållbar stadsplanering.

Våra förslag stärker arbetet för ökad hållbarhet i stadens verksamheter och på Lidingö. Vi vill minska Lidingös utsläpp av växthusgaser, öka skyddet för biologisk mångfald i naturen och minska föroreningar i luften, vattnet och marken. Vi ger mer resurser till skola, förskola och ungdomsverksamhet för att stärka jämlikhet och psykiska hälsa. Fler elevplatser och moderna lokaler på Hersby gymnasium skulle skapas.

Med en långsiktig stadsplanering vill vi utveckla och binda ihop öns centrala stadsdelarna med två nya trivsamma stadsstråk: från centrum till Dalenum och från Torsvik till Kyrkviken. En stad som växer kan skapa fler bostäder, också för sociala behov, nyanlända och äldre. Vi kan få fler mötesplatser, bättre service, kollektivtrafik och ett växande lokalt näringsliv som ger fler arbetsplatser och mindre resbehov. Vi vill att stadshuset ska vara öns kulturhus med en stor scen anpassad för framträdanden.

Inledning

En hållbar och mänsklig ö

Lidingös största utmaningar för 2020 och kommande år är att planera för ett livskraftigt och hållbart samhälle som klarar klimatet, miljön, integration, psykisk ohälsa och en ändrad befolkning med allt fler äldre och unga.

Lidingö stads klimat- och miljöarbete behöver en nystart med syfte att uppfylla internationella, nationella och regionala målsättningarna. Agenda 2030 ska vara grunden för hållbarhetsarbetet. Utsläpp av växthusgaser i Stockholms län behöver minska med 95 procent till år 2045, jfm år 1990. Lidingö rasade förra året i miljö- och klimatränkning och det måste vi ändra på. Vi vill att staden tar fram ett nytt miljöprogram och inrättar ett hållbarhetsutskott under kommunstyrelsen. En miljöstrateg ska anställas för att effektivisera miljö- och klimatarbetet i stadens styrning, verksamheter och upphandling. Vi vill också skapa en fond för lokal klimatkompensation för att stödja lokalt klimatarbete.

En ny översiktsplan och skogsvårdsplan ska skydda och bevara Lidingös värdefulla, men begränsade, naturområden. Vi vill att fler naturreservat utreds för att skydda känsliga områden i stadens grönsplan. Skogen ska vårdas inte brukas för vinst. Stadsplanering och miljöarbete ska minska utsläpp, föroreningar, skadliga partiklar, plaster och kemikalier i luften, vattnet och marken. En ny avfallsplan ska verka för ett kretslopps- samhälle med minimalt avfall. Lokal odling och kunskap om självförsörjning ska uppmuntras genom en årlig skördemarknad, stadsodling och skolträdgårdar.

Lidingö ska vara en levande stad där man kan bo, arbeta och leva, som del av en växande region. Vi vill utveckla och binda ihop Lidingös centrala delar med två stadsstråk med kollektivtrafik, trivsamma promenadvägar, affärer, bostäder och företagslokaler. Från Torsvik till Kyrkviken och från centrum till Larsberg/Dalenum. Det skapar underlag för fler arbetstillfällen, service, handeln, företagande, mötesplatser och kulturliv. Korta avstånd och mindre resbehov skapar också livskvalitet och ett mer miljö- och klimatvänligt samhälle. Ny översiktsplan och stadens planering ska ha det som mål. Med Lidingöbanan och stombusslinje 6 via centrum och bättre tvärförbindelser kan Lidingö utvecklas positivt.

Lidingö ska planera för att välkomna fler människor oavsett bakgrund och situation i livet. Fler bostäder i olika storlekar och upplåtelseformer behövs. Inte minst för att underlätta rekrytering till stadens verksamheter och till öns företag. När andelen äldre ökar behövs också fler och olika typer av boenden. Det behövs även fler bostäder för unga och studerande. social behov och nyanlända. Tvåårsregeln motarbetar integration. Vi vill därför införa individuella prövningar av nyanländas bostadskontrakt. Tillgänglighet ska prioriteras och personer med olika funktionshinder ska ges möjlighet att delta i samhället.

Lidingös skolor, förskolor och fritidshem ska ge varje elev och barn de bästa förutsättningar för lärande och utveckling. Betygen är höga, men trivsel, upplevelse av delaktighet, motivation och lust att lära minskar ju längre eleverna går i skolan. Den psykiska ohälsan växer, i allt yngre åldrar. Skillnaden i pojkar och flickors betyg ökar och betygen för pojkar med utrikes bakgrund sjunker. Skillnaden ökar också i förutsättningar mellan skolor och förskolor. Vi höjer därför skolpeng, socioekonomiskt stöd i grundskolan och inför det även i förskolan. Elevhälsan får mer resurser. Vi investerar i Hersby gymnasium som behöver fler elevplatser då årskullarna växer. Gymnasieskolan behöver också modernisera lokalerna för ökad trivsel och bättre undervisning.

Våra förslag utgår från vår vision och våra målsättningar.

Vår vision och strategiska mål

Stadens vision och målstyrning har till syfte att möjliggöra en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, som tillfredsställer dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.

Vision för hälsa och hållbarhet på Lidingö

- Lidingö är en vital del av en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar region.
- På Lidingö kan alla känna sig välkomna, respekterade och trygga, i livets alla skeden.
- Alla Lidingöbor kan känna sig delaktiga i samhället och demokratin.
- På Lidingö får alla människor förutsättningar för god hälsa och välbefinnande.
- Lidingö erbjuder en kreativ miljö för människor, föreningar och företag.
- Lidingös skolor ger varje elev de bästa förutsättningar för lärande och utveckling.

Strategiska mål

- Lidingös natur värnas och vårdas. Staden möjliggör att människor och verksamheter på Lidingö har en positiv påverkan på klimat, miljö och ekosystem.
- Lidingö är tillgängligt för alla. Lidingöbor upplever egenmakt och stor valfrihet.
- Stadens verksamhet har fokus på att möta Lidingöbornas behov och önskemål.
- Lidingöborna har goda möjligheter till insyn i stadens verksamhet, oavsett utförare, och till demokratiskt inflytande även mellan valen.
- Staden använder skattebetalarnas pengar effektivt, med försiktighet samt miljömässigt och etiskt ansvarsfullt.
- Staden arbetar för att kontinuerligt utveckla kvaliteten i verksamheten för att skapa största möjliga nytta för Lidingöborna.

Ekonomiska mål

- Stadens upphandling och inköp följer höga krav på etiskt och miljömässigt ansvar.
- Staden verkar för en kretsloppsekonomi. Avgifter uppmuntrar till miljökloka val och bidrar till största möjliga miljönytta.
- Staden verkar för social inkludering och bättre folkhälsa, genom ekonomiskt bistånd och avgiftsreduktioner efter behov.
- Staden investerar i tillgångar av allmänintresse, mark, fastigheter och infrastruktur, för ett långsiktigt ägande.
- Lidingö stad har en ekonomi i balans. Budgeterade kostnader är fullt finansierade, varje år. Stadens överskottsmål är minst en procent av verksamhetens kostnader över rullande femårsperioder.
- Staden har en låg skuldsättningsgrad. Finansiella medel placeras med låg risk, etiskt och miljömässigt ansvarsfullt.
- Den kommunala inkomstskatten är på en rimlig nivå, sett till nyttan för Lidingöborna, och konkurrenskraftig, jämfört med andra kommuners.

Ekonomi, befolkning och skattesats

En grön ekonomi för Lidingö

Staden ska verka för en grön ekonomi. Det betyder att stadens ekonomiska beslut ska tas med ett långsiktigt perspektiv för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Det gäller såväl stadens egna verksamheter som avtal och samarbeten. Staden ska alltid ha höga etiska, sociala, miljö- och klimatkrav i investeringar, inköp, upphandlingar, finans- och fastighets- förvaltning. I staden styrning och mål ska hållbarhet prioriteras. Vi vill anställa en miljö- och hållbarhetsstrateg som ska leda hållbarhetsarbetet, framtagandet av ett nytt miljöprogram och stödja upphandlingsenheten. Vi vill också inrätta ett hållbarhetsutskott och en klimatfond för lokal klimat-kompensation och klimatarbete.

Landets kommuner står inför ett sämre ekonomiskt läge och ändrad sammansättning av befolkningen. Andelen unga under 20 år och äldre över 80 år ökar snabbare än andelen i arbetsför ålder mellan 20 och 64 år. Kostnader och svårighet att rekrytera personal ökar, samtidigt som skatteunderlaget riskerar att minska.

Utan invandring skulle arbetskraft saknas i Sverige. Nyanlända ska ges möjlighet att snabbt hitta en plats i samhället med bostad, utbildning och arbete. Tvåårsregeln på Lidingö motverkar detta genom att utbildning, arbetspraktik, skolgång och nätverksbyggande avbryts i förtid. Det är både en praktisk och psykologisk svårighet att tvingas börja om någon annanstans igen. Barnen som går i förskola och skolan påverkas särskilt hårt och det påverkar även andra barn och undervisningen. Med en individuell prövning och barnperspektiv blir integrationen långsiktig.

Arbetsmarknaden på Lidingö är liten i förhållande till kommunens storlek. Idag arbetar 15000 personer utanför Lidingö som har 12 000 arbetsplatser. Brist på bostäder, bra kollektivtrafik och lokaler hindrar företag från att etablera sig och växa på Lidingö. Rekrytering försvåras, även för stadens verksamheter. Lidingö har ett underskott av yngre vuxna i åldern 20-35 år som flyttar när de slutar skolan. Med planering för fler bostäder centralt i olika storlekar, fler arbetstillfällen, start-ups och företagshubbar i samverkan med näringsliv, högskola och universitet, kan vi välkomna fler till Lidingö.

Skatten ska vara rimlig i förhållande till nyttan för Lidingöborna och konkurrenskraftig gentemot andra kommuner. Idag är Lidingös kommunala skattesats den sjunde lägsta i landet och i länet. Staden ska över sträva efter minst en procents överskott över fem år. Skuldsättningen ska vara låg och överskott placeras etiskt och miljömässigt ansvarsfullt. Avgifter och bidrag ska uppmuntra till social inkludering, bättre folkhälsa och bidra till största möjliga miljö- och klimatnytta.

Vi föreslår oförändrad kommunalskatt på 18,29 kr och ett ökat överskottsmål på 1,5 procent (+15,9 mnkr). Resultatet blir 47,7 mnkr. Omdisponeringar görs på 61 mnkr och verksamheterna får ett nettotillskott på 35,1 mnkr. Totalt tillskott till verksamheterna blir 45,1 mnkr. Det fördelas på bland annat följande: Klimat-, miljöarbete och naturvård stärks med 8,2 mnkr. Mottagande och integration av nyanlända med 5 mnkr. Skolpengen till grundskolan höjs med 1 procent (+5,9 mnkr) och till förskolan med 2 procent (+6,6 mnkr). Det socioekonomiska stödet i grundskolan höjs med 2 mnkr och införs även i förskolan med 3 mnkr. Elevhälsan stärks med 2 mnkr. Musikskolans avgift sänks till 800 kr. Omsorgen får 3,7 mnkr till bland annat integration, omsorgsamordnare och 50 fler sommarjobb. Ungdomsverksamheten får 3 mnkr mer.

Satsningarna möjliggörs genom en utebliven skattesänkning (+51 mnkr), införande av parkeringsavgifter (+5 mnkr), minskning av kostnader för politiken (-0,5 mnkr) och minskning av medel till väktare (-1 mnkr) och till kommunstyrelsens förfogande (-4 mnkr).

Prioriteringar 2020

För klimat, miljö, natur, hälsa, skola, integration och ett levande Lidingö.

Höj stadens klimat- och miljöambitioner

- Nytt miljöprogram som utgår från Sveriges klimat- och miljömål och Agenda 2030.
- En miljö- och hållbarhetsstrateg som arbetar med stadens hållbarhetsstyrning.
- Ett hållbarhetsutskott under kommunstyrelsen.
- En fond för lokal klimatkompensation som stöd till lokalt klimatarbete.

Skydda och vårda natur

- Nya naturreservat för att skydda känsliga områden enligt grönplanen.
- En årlig skördemarknad, stadsodling och skolträdgårdar för att främja lokal odling.
- Mer varsam naturvård i skogar, ängar och parker, utan vinstsyfte.

Bättre integration av nyanlända

- Individuell prövning av nyanländas bostadskontrakt med barnrättsperspektiv.
- Fler yrkesutbildningar på komvux i samverkan med det lokala näringslivet.
- Integrationspeng till föreningar som arbetar med integration.
- Mer resurser till bostäder och stadens integrationsenhet.

Levande och livskraftig stad

- Ny översiktsplan för fler bostäder, arbetstillfällen, bättre service och kollektivtrafik.
- Lidingö centrum med fler bostäder och bytespunkt för bussar och Lidingöbanan.
- Två nya stadsstråk mellan Torsvik-Kyrkviken och Centrum-Larsberg/Dalenum.
- En attraktiv stadspark och dagvattenpark vid Kyrkviken.

Skola med jämlikhet och mer lust att lära

- Höjd skolpeng i grundskolan och förskolan.
- Ökat socioekonomiskt stöd till grundskolan. Införs även i förskolan.
- Lärarassistenter för att ge lärarna mer tid till undervisning.
- Stärkt elevhälsa för att förebygga psykisk ohälsa.
- Fler elevplatser och moderniserade lokaler på Hersby gymnasium.

Rikare kultur- och fritidsliv

- Kulturhus i stadshuset med kulturlokaler och stor scen för framträdanden.
- Sänkt avgift till musikskolan. En kulturskola utreds.
- Stöd och avgifter till föreningsliv för ökad jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet.

Bättre omsorg och tillgänglighet

- Nya boenden när andelen äldre blir fler.
- Hemtjänst som utgår mer från brukarnas dagsaktuella behov än minutscheman.
- En omsorgssamordnare för att få hjälp att hitta rätt boende och omsorg.
- Mer kultur, djur och natur i omsorgen för ökat välbefinnande.
- En handlingsplan för stadens arbete med funktionshindrade.

Driftsbudget 2020

Omdisponeringar och tillskott jämfört med liggande budget.

Kommunstyrelsen(mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Personal miljö- och stadsbyggnadskontoret	34,4	37,2	+2,8
- Miljöstrateg	-	0,7	+0,7
- Fond för klimatkompensation och klimatprojekt	-	1	+1
- Hållbarhetsutskott	-	0,1	+0,1
- Strategier för hållbart byggande och förnybar energi	-	0,3	+0,3
- Utveckling av medborgardialog	-	0,3	+0,3
- Tjänst för uppföljning av upphandlingar	-	0,5	+0,5
- Politisk org. (kommunallråd -0,5/revisorer +0,5)	17,3	17,3	+/- 0
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	5	1	-4
- Väktare	4,5	3,5	-1
Totalt Kommunstyrelsen inkl. MSK, SLK och MSN	+119,2	+119,9	+0,7

Utbildningsnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Skolpeng grundskola (+1 procent)	582,6	588,5	+5,9
- Skolpeng förskola (+2 procent)	310,0	316,6	+6,6
- Socioekonomiskt stöd i grundskolan	3	5	+2
- Socioekonomiskt stöd i förskolan	-	3	+3
- Elevhälsa, anslag	-	+2	+2
- Integration och flerspråkighet	9,5	10,4	+0,9
- Öppen förskola	0,6	1,2	+0,6
- Nattugglan (nattförskola)	1,4	2	+0,6
- Naturskola (utomhuspedagogik)	-	0,2	+0,2
- Komvux, SFI+yrkesutbildning	18,6	20,1	+1,5
- Lärarassistenter (försök på en grundskola)	-	1	+1
Totalt Utbildningsnämnden	1307,5	1332,3	+24,3

Kultur- och fritidsnämnden(mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Ungdomsverksamhet, fritidsgårdar inkl LSS.	13,7	16,7	+3
- Bidrag/avgifter för föreningar, utredning	-	0,1	+0,1
- Skördemarknad	-	0,1	+0,1
- Ekomuseum, utredning	-	0,1	+0,1
- Kulturhus i stadshuset med stor scen	-	0,5	+0,5
- Musikskola, sänkt avgift från 1300 kr/t till 800 kr/t	13,3	14,8	+1,5
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	92,6	97,9	+5,3

Omsorg- och socialnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Mottagande och integration	-	+2	+2
- Omsorgsamordnare	-	0,7	+0,7
- Föreningsstöd för integration	-	0,1	+0,1
- Föreningsstöd för arbete med EU-migranter	-	0,1	+0,1
- Kvinnojour och arbete mot hedersvåld	-	+0,1	+0,1
- Sommarjobb	-	0,5	+0,5
- Dagverksamhet	-	+0,2	+0,2
Totalt Omsorg- och socialnämnden	1 124,2	1 127,9	+3,7

Teknik och fastighetsnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Skonsam och giftfri park och skogs- och ängsvård	-	1	+1
- Nya naturreservat	-	0,1	+0,1
- Cykelvägar och cykelparkeringar	-	3	+3
- Vinterväghållning, sopsaltning	1,8	3,6	+1,8
- Miljö- och klimatanpassa fastigheter, utredning	-	0,2	+0,2
- Parkeringsavgifter, intäkter	-	5	+5
Totalt Teknik- och fastighetsnämnden	112,8	113,9	+1,1

Totalt, omdisponeringar, tillskott och resultat (mnkr)

Omdisponeringar	Belopp
- Utebliven skattesänkning	-51
- Politisk org. (kommunalråd -0,5, revisorer +0,5)	+0
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	-4
- Väktare	-1
- Parkeringsavgifter	-5
Totalt, omdisponeringar	-61
Tillskott till verksamheterna	Belopp
Kommunstyrelsen inkl. MSK, SLK och MSN	+5,7
Utbildningsnämnden	+24,3
Kultur- och fritidsnämnden	+5,3
Omsorg- och socialnämnden	+3,7
Teknik- och fastighetsnämnden	+6,1
Brutto, tillskott	+45,1
Netto, tillskott	+35,1
Höjning av överskottsmål med 0,5 procent, till 1,5 procent	+15,9
Totalt, brutto tillskott och överskottsmål	+61
Resultat	+47,7

Investeringsplan 2020

Justeringar och kompletteringar jämfört med liggande budget.

Bostäder (+30 mnkr)

För att kunna ta emot nyanlända utan tvåårsregeln behöver staden tillskapa bostäder. Det finns redan framtagna planer för ombyggnad av lokaler och modulhus.

Kulturscen och kulturlokaler stadshuset (+5 mnkr)

För att göra stadshuset till ett riktigt kulturhus behövs en fungerande scen för framträdanden och komplettering med lokaler för kulturaktiviteter.

Stadspark och dagvattenpark vid Kyrkviken (+10 mnkr)

Området kring Lidingövägen och Kyrkviken ska utvecklas till en mötesplats för Lidingöborna, med en attraktiv dagvattenpark och en stadspark för möten och aktiviteter.

Infartsparkering för cykel, laddning och pumpar (+5 mnkr)

Säkra och väderskyddade infartsparkeringar för cykel ska tillskapas vid knutpunkter för kollektivtrafik, med laddstationer. Fler cykelpumpar ska placeras ut på lämpliga ställen.

Cykelvägar och promenadstråk (+10 mnkr)

För att uppfylla målen i miljöprogrammet ska fler cykelvägar och promenadstråk tillskapas och befintliga göras mer tillgängliga, säkra och attraktiva.

Utbyggnad av Hersby gymnasium (+50 mnkr)

Hersby gymnasium behöver 200 fler elevplatser och moderniseras med bättre lokaler för undervisning, studier och gemensamma utrymmen.

Utredningar

Utveckling av stadskärnan med två stadsstråk

Fördjupad studie för att utveckla och binda ihop Lidingös centrala delar med trivsamt stadsstråk med bostäder, affärer, mötesplatser, lokaler för företag, kollektivtrafik, cykel och promenadvägar. Stråken går från Torsvik till Kyrkviken (genom centrum och längs med Kyrkvägen) och från centrum till Lidingö/Dalenum (längs med Södra Kungsvägen)

Fler bostäder och hållbarhet vid utveckling av Lidingö centrum

När Lidingö centrum utvecklas behöver området göras mer tillgängligt för alla trafikslag och bindas ihop med övriga centrala delar av ön. I det planprogram som är antaget saknas ett hållbarhetsprogram. Antalet bostäder är för få för att klara de investeringar som behövs och för att möta det behov av bostäder som finns.

Överdäckning av Torsviksdiket

Vid utvecklingen av Lidingö centrum och planeringen av att binda ihop Lidingö centrala delar med trivsamt stadsbebyggelse behöver Torsviksdiket överäckas.

Omdragning av Lidingöbanan via Lidingö centrum

Staden ska ta upp frågan om finansiering och utredning av en omdragning av Lidingöbanan via Lidingö centrum i samband med förhandlingarna om Spårväg City till Ropsten.

Nämnder

Kommunstyrelsen

Stadsledning, miljö- och stadsbyggnadskontor och den centrala politiska organisationen. Miljö- och stadsbyggnadsnämndens budget redovisas också här.

Kommunstyrelsen(mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Personal miljö- och stadsbyggnadskontoret	34,4	37,2	+2,8
- Miljöstrategi	-	0,7	+0,7
- Fond för klimatkompensation och klimatprojekt	-	1	+1
- Hållbarhetsutskott	-	0,1	+0,1
- Strategier för hållbart byggande och förnybar energi	-	0,3	+0,3
- Utveckling av medborgardialog	-	0,3	+0,3
- Tjänst för uppföljning av upphandlingar	-	0,5	+0,5
- Politisk org. (kommunalråd -0,5/revisorer +0,5)	17,3	17,3	+/- 0
- Medel till kommunstyrelsens förfogande	5	1	-4
- Väktare	4,5	3,5	-1
Totalt Kommunstyrelsen inkl. MSK, SLK och MSN	+119,2	+119,9	+0,7

Prioriteringar för 2020 och kommande år

Klimatarbete för en hållbar stad

Med nuvarande miljöprogram har Lidingö rasat från plats 32 till 116 i kommunernas miljö- och klimatränkning. Några exempel på mål som inte uppfyllts är Miljöbyggnad guld för energi i stadens fastigheter, klimatsmart mat i förskolan, klimatsmart resande i kommunen och informera om klimatarbete och energiförbrukning. Kemikalieplan, bullerutredning och strategi för hållbart byggande är inte genomförda. Trafikplanen behöver följa miljöprogrammet.

Ett nytt miljöprogram, med utgångspunkt från Agenda 2030, ska tas fram för att uppnå internationella, nationella och regionala klimatmål. Tills dess ska nuvarande miljöprogram snabbas på. Utsläpp av växthusgaser i Stockholms län behöver minska med 95 procent till år 2045, jmf år 1990. Utsläpp från konsumtion och internationella resor behöver minska från tio ton per person till ett ton år 2050.

Nytt program ska prioritera områden med högst negativ klimatpåverkan. Det är transporter, byggande, energi, livsmedel och konsumtion. En koldioxidbudget för Lidingö stads verksamheter och Lidingös geografiska område ska upprättas, med utgångspunkt från den som länsstyrelsen tagit fram för Stockholms län. Strategier och planer för hållbart byggande och förnybar energi ska tas fram, t ex miljöbyggnad guld 3.0, solenergi, ladd- och biogasstationer samt biogas och fjärrvärme från Käppalaverket.

För att hålla ihop och effektivisera arbetet med miljöprogrammet vill vi att ett utskott för hållbarhet inrättas under kommunstyrelsen. För att få effekt ska näringsliv, akademi och organisationer på Lidingö vara delaktiga i arbetet. En miljö- och hållbarhetsstrategi ska leda det strategiska miljö- och klimatarbetet i stadens styrning, verksamheter och vid upphandling.

Vi vill inrätta en klimatfond för lokal klimatkompensation. Stadens verksamheter klimatkompenserar till fonden utifrån olika aktivitetens utsläpp. Medel från fonden går till projekt och verksamheter som minskar stadens och Lidingös negativa klimatpåverkan.

Stadsplanering för en hållbar stad

Lidingö ska planera för ett hållbart, livskraftigt och levande lokalsamhälle. Staden ska se över översiktsplan, bostadsförsörjningsplan och trafikpolicy för att utveckla öns centrala delar med fler bostäder och arbetstillfällen, bättre kollektivtrafik, handel och service. En hållbar stad ska ha en trygg stads- och trafikmiljö och vara tillgänglig. Det är särskilt viktigt för oskyddade trafikanter som cyklister, gående och personer med olika former av funktionshinder. Därför behövs ett särskilt fokus på dessa perspektiv när staden utvecklas.

Barriärer som breda vägar och buller ska minskas genom säkra övergångar, sänkta hastigheter och trivsamt stadsbebyggelse. Fördjupade studier ska göras för att utveckla och binda ihop Lidingös centrala delar med två nya stadsstråk med bostäder, kollektivtrafik, promenadvägar, mötesplatser, affärer och företagslokaler. Ett som går från Torsvik till Kyrkviken och ett från centrum till Larsberg/Dalenum. Utvecklingen av Lidingö centrum, Högsätra, Rudboda och Lidingövallen ska fortsätta parallellt med detta. Behovet av idrottsanläggningar är stort och arbetet behöver skyndas på. För att klara detta behöver staden tillsätta alla nuvarande vakanser på miljö- och stadsbyggnadskontoret.

För att få bättre kollektivtrafik måste staden vara aktiva i samarbete med regionen. Ett Lidingö som utvecklas skapar förutsättningar för en omdragning av Lidingöbanan via centrum och vidare på Södra Kungsvägen, stombusslinje 6 till centrum och norra ön och bättre tvärförbindelser mellan stadsdelarna.

En hälsosam miljö och levande natur

Lidingö har värdefulla, men begränsade naturområden, som behöver skyddas och vårdas. Det behöver prioriteras i en ny översiktsplan. En ny skogsplan ska ha naturvård och biologisk mångfald som utgångspunkt, utan skogsbruk och vinstsyfte. Nya naturreservat ska utredas för att skydda känsliga områden i stadens grönsplan. Lokal odling och kunskap om självförsörjning ska uppmuntras genom att staden främjar en årlig skördemarknad, stadsodling och skolträdgårdar. Ängsslåttern behöver öka enligt miljöprogrammet.

Miljöprogram och stadsplaneringen ska ha som mål att minska utsläpp, föroreningar från skadliga partiklar, plaster och kemikalier i luften, vattnet och marken. Avfallsplanen ska verka för ett kretsloppssamhälle med minimalt avfall. Återvinningen av matavfall behöver öka och den hushållsnära återvinningen behöver byggas ut.

Miljöprogram, grönsplan, blåplan och kemikalieplan ska inte var hyllvärmare utan arbetas in i översiktsplan och andra styrdokument. Stadens klimat- och miljöarbete ska också vara styrande för arbetet i stadens bolag och samverkan med lokalt näringsliv, organisationer, Region Stockholm och kommunförbund som t ex Käppalaverket och Sörab.

Klimat- och miljömål, ekologisk kompetens, miljökonsekvensbeskrivningar ska vara i fokus redan från början vid planuppdrag, exploateringsavtal, detaljplaner och markanvisningar. Miljöbyggnad guld 3.0 eller motsvarande ska vara målsättning när staden bygger och renoverar. Oljeeldningen i värmeverket i Dalenum ska upphöra.

En stark och deltagande demokrati

Förtroende för politiken och demokratin skapas genom tydlighet och delaktighet i beslut, återhållsamhet i arvoden och förmåner, transparenta processer, goda förebilder och respektfull samtalston. Förutsättningarna att delta och representera i politiken ska vara goda. Politiken och staden behöver utveckla alla dessa delar. Även målstyrningen behöver förtydligas, vilket kommunfullmäktiges revisorer påpekat ett flertal gånger. Det ska finnas god insyn och uppföljning av all verksamhet som drivs med skattemedel, oavsett utförare.

Vi vill att stadens medborgardialoger och kommunikation utvecklas för ökad delaktighet och förtroende kring beslut. De politiska företrädarna behöver bjuda in medborgarna. En årlig demokratidag och öppna möten med frågestund stärker det demokratiska samtalet mellan valen. Vid digitalisering får den del av befolkningen som inte använder digitala verktyg glömmas bort utan ska också ha fullgoda kanaler till staden.

Fullmäktige ska ta ställning till större avvikelser från budget. Därför bör kommunstyrelsens reserv minska. Vi välkomnar att fullmäktiges revisorer granskar politikens och stadens arbete ofta. Revisorernas arbete ska stärkas med mer resurser för granskningar. Arvoden till politiker ska vara skäliga för att vårda väljarnas förtroende. På sikt ska ingen av Lidingö stads förtroendevalda arvoderas högre än riksdagsledamöter. Antalet kommunalråd bör minska.

Utbildningsnämnden

Lärande och kulturförvaltningen, förskola, grundskola, gymnasium, komvux, särskola och fritidshem.

Utbildningsnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Skolpeng grundskola (+1 procent)	582,6	588,5	+5,9
- Skolpeng förskola (+2 procent)	310,0	316,6	+6,6
- Socioekonomiskt stöd i grundskolan	3	5	+2
- Socioekonomiskt stöd i förskolan	-	3	+3
- Elevhälsa, anslag	-	+2	+2
- Integration och flerspråkighet	9,5	10,4	+0,9
- Öppen förskola	0,6	1,2	+0,6
- Nattugglan (nattförskola)	1,4	2	+0,6
- Naturskola (utomhuspedagogik)	-	0,2	+0,2
- Komvux, SFI+yrkesutbildning	18,6	20,1	+1,5
- Lärarassistenter (försök på en grundskola)	-	1	+1
Totalt Utbildningsnämnden	1307,5	1332,3	+24,3

Prioriteringar för 2020 och kommande år

En skola där elever får kunskap, har lust att lära och mår bra

Lidingös skolor, förskolor och fritidshem ska ge varje elev och barn de bästa förutsättningar för lärande och utveckling. Trygghet, inspiration och lust att lära och stöd för att uppnå kunskapsmålen och varje elevs potential ska ha högsta prioritet. En bra skola är en skola där eleverna presterar bättre än förväntat i förhållande till sin bakgrund. Det arbete som påbörjats med en tillgänglig skola, där elever kan utvecklas utifrån sina olika förutsättningar ska fortsätta.

Lidingös elever har höga betyg men trivsel, upplevelse av delaktighet, motivation och lust att lära minskar ju äldre de blir. Stressen att prestera ökar och den psykiska ohälsan växer i allt yngre åldrar. Allt detta måste ändras snabbt och åtgärder sätts in tidigt. En handlingsplan för att förebygga, hantera och minska psykisk ohälsa ska tas fram. Förvaltningen behöver ta fram alternativ till barn- och ungdomspsykiatri när köerna dit blir långa. Tillgången till kuratorer och stöd till elever med extra behov måste bli bättre. Varje skola ska ha god tillgång till kurator, skolsköterska, psykolog och speciallärare. För att klara det höjer vi skolpengen och elevhälsan får mer resurser till förebyggande arbete. För att ge lärare mer tid till undervisning gör vi försök med lärarassistenter i grundskolan.

Elever ska komma väl förberedda till både högstadiet, gymnasieskolan och universitetet. Skolorna behöver öka sin samverkan kring övergången mellan olika stadier för att öka motivation och minskad risk för betyg som inte motsvarar kunskaper. Yrkesorienteringen behöver utvecklas för att skapa en medvetenhet om framtida val.

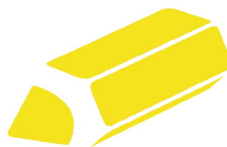
En mer jämlik skola som ger alla elever goda möjligheter

Lidingös skolor har höga betyg men skillnaden mellan pojkars och flickors betyg fortsätter att öka. Betygen för pojkar med utrikes bakgrund har sjunkit i de två senaste åren. Allt detta måste ändras snabbt och åtgärder sätts in tidigt. För att minska sociala skillnader i utbildningen och underlätta integration höjer vi den socioekonomisk ersättningen i grundskolan, inför det även i förskolan samt ökar stödet till modersmålsundervisningen.

Skolan ska vara en attraktiv arbetsplats

För att skolan ska kunna hålla en långsiktigt hög nivå måste staden vara en attraktiv arbetsgivare för att lyckas behålla och rekrytera kompetent personal när konkurrensen är stor mellan kommunerna. En kompetent och engagerad personal är nödvändigt för att eleverna ska få en bra skolgång. Arbete med konkurrenskraftiga löner, pedagogisk utveckling, förstelärare och rektors arbetsledning behöver fortsätta. Förskolans personal behöver prioriteras i lönesättningen det kommande året.

Lärarna har huvudansvaret för undervisningen. De behöver pedagogiskt stöd från rektorer och förstelärare, vilka behöver få tydligare och stärkta roller i att leda den pedagogiska utvecklingen på skolorna. Lärarna ska också ges tid och utrymme för fortbildning och att lära av varandra. En administrativ avlastning i form av lärarsekreterare/assistenter ska utredas och prövas på en grundskola.

Hersby gymnasium ska utvecklas med fler elevplatser och moderna lokaler

Hersby gymnasium ska vara ett attraktivt val för Lidingös elever i gymnasiregionen. Hersby behöver fler elevplatser för att möta de växande årskullarna de kommande åren. Med behov av 22 000 nya gymnasieplatser i regionen ska även Lidingö ta sitt ansvar. Hersby behöver också moderniseras med bättre lokaler för undervisning, studier och gemensamma utrymmen. Det arbete som påbörjats för att förbättra Hersbys organisation, arbete och kultur ska fortsätta. Målsättningen ska vara att minst hälften av Lidingös elever ska gå i gymnasiet på Lidingö. Om fler gymnasieskolor ska etableras på ön kan dessa bli friskolor och bidra till ett bredare utbud av utbildningsprogram. Ensamkommande ungdomar som påbörjat gymnasiet här ska kunna gå klart sin utbildning på Lidingö.

Komvux

Komvux ska utveckla fler yrkesutbildningar med språkundervisning för nyanlända i samverkan med näringslivet och föreningslivet. Syftet är att utbildningen ska leda till arbete och bättre integration. Personer som arbetar i stadens verksamheter ska som fortbildning kunna erbjudas undervisning i svenska på Komvux.

Förskola och lågstadiet lägger grunden för fortsatt skolgång

I förskolan och lågstadiet läggs grunden till den fortsatta skolgången. För att ge alla barn en bra start behövs lagom stora barngrupper och personal med kompetens som har tid med barnen. God tillgång till förskolelärare, barnskötare, behöriga lärare och speciallärare är nödvändig. Tidiga insatser är nödvändiga. Ingen ska behöva lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna. Arbetet med detta ska prioriteras. Vi höjer därför förskolepengen och återställer neddragningarna på öppna förskolan och nattförskolan.

Förskolor som ställer höga krav på den inre och yttre miljön ska kunna få kunskapsstöd. Förvaltningen ska ge vägledning till alla förskolor som arbetar för att bli fria från hälso- och miljöfarliga kemikalier i leksaker, textilier och övrig miljö. Återkommande dålig städning är också ett hälso- och hygienproblem som behöver förbättras.

Ny förskolor ska byggas så att de är ekonomiskt hållbara, har en bra pedagogisk och arbetsmiljö och hög miljöstandard.

Kultur och demokrati är viktiga delar av skolans uppdrag

Kultur och demokrati är en viktiga delar av skolans uppdrag. Alla barn och ungdomar ska ha möjlighet att möta, utöva och reflektera över olika kultur- och demokratyttringar. Detta gäller inte minst ensamkommande och nyanlända barn och ungdomar. Det nystartade ungdomsfullmäktige ska stärkas och breddas. Varje skola ska ha tillgång till bemannade bibliotek och läsning ska prioriteras. Kultur är också vår natur. En naturskola med utomhuspedagogik ska komma igång och försök med skolträdgårdar ska genomföras.

Kultur- och fritidsnämnden

Lärande och kulturförvaltningen, musikskola, Sagateatern, föreningsstöd, idrottsanläggningar, ungdomsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden(mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Ungdomsverksamhet, fritidsgårdar inkl LSS.	13,7	16,7	+3
- Bidrag/avgifter för föreningar, utredning	-	0,1	+0,1
- Skördemarknad	-	0,1	+0,1
- Ekomuseum, utredning	-	0,1	+0,1
- Kulturhus i stadshuset med stor scen	-	0,5	+0,5
- Musikskola, sänkt avgift från 1300 kr/t till 800 kr/t	13,3	14,8	+1,5
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	92,6	97,9	+5,3

Prioriteringar för 2020 och kommande år

Kulturen berikar och utvecklar

Kulturen är en central del i ett välfärdssamhälle. Den ger möjlighet till nya perspektiv på oss själva och andra. Den bygger broar mellan människor med olika bakgrund. Den berikar oss med upplevelser. En aktiv fritid kan bidra till god hälsa och delaktighet i samhället. Föreningslivet är en viktig del i detta. Det bör därför ges goda förutsättningar i form av stöd, lokaler och anläggningar. Det eftersatta behovet av idrottsanläggningar ska snabbas på. Fördelningen av avgifter, stöd och borgensåtaganden till föreningar ska ses över, med syfte att fler barn och unga ska kunna aktivera sig. Musikskolans avgift sänks för att bli tillgänglig för fler.

Kulturen i centrum, kulturhus i stadshuset

Kulturen ska vara en aktiv del av en levande stad. Det nyrenoverade stadshuset ska utvecklas till en kulturell mötesplats för Lidingöborna med bibliotek, utställningar, workshops och föreläsningar. Fler kulturlokaler i stadshuset och en stor scen för framträdanden i sessionssalen skulle vara en nystart för öns kultur och föreningsliv. Kulturveckan bör breddas mot unga. Samverkan mellan stad, öns kulturaktörer och näringsliv ska stärkas med fler samarbeten.

Barn och unga

Kultur- och fritidsprojekt för unga är populära och verksamheten ska växa för att nå fler och även äldre ungdomar. Staden ska erbjuda barn och ungdomar ett större utbud av aktiviteter under loven, fritidsgårdar ska även hålla öppet under sommaren. En kartläggning av jämställda och tillgängliga aktiviteter ska göras. Nämnden ska ta initiativ till förbättrad kollektivtrafik och trygga cykel- och gångvägar för barn och unga mellan öns idrottsanläggningar, skolor och stadsdelar. En bemannad parklek ska planeras centralt på ön.

En skördemarknad för att ta tillvara det naturen ger

Naturen är en del av vårt kulturarv och bidrar till god hälsa, välmående och överlevnad. En årlig skördemarknad bör därför skapas för att öka medvetenheten om och intresset för närodling, självförsörjning och Lidingös rika och värdefulla natur. Även ett ekomuseum bör utredas för att lyfta fram vår kultur- och naturhistoria.

Omsorg- och socialnämnden

Omsorg- och socialförvaltningen, äldreomsorg, LSS, försörjningsstöd, mottagande av nyanlända och ensamkommande.

Omsorg- och socialnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Mottagande och integration	-	+2	+2
- Omsorgsamordnare	-	0,7	+0,7
- Föreningsstöd för integration	-	0,1	+0,1
- Föreningsstöd för arbete med EU-migranter	-	0,1	+0,1
- Kvinnojour och arbete mot hedersvåld	-	+0,1	+0,1
- Sommarjobb	-	0,5	+0,5
- Dagverksamhet	-	+0,2	+0,2
Totalt Omsorg- och socialnämnden	1 124,2	1 127,9	+3,7

Prioriteringar för 2020 och kommande år

En omsorg med kvalitet

Omsorg- och socialnämndens uppgift är att erbjuda omsorg och stöd med god kvalitet till behövande Lidingöbor. Politiken ska ta ett större ansvar för omsorgens kvalitet både för verksamheter som drivs i stadens egen regi och av andra utförare. Det förebyggande arbetet är lika viktigt som att möta upp aktuella behov i vardagen. Det ska finnas en bra samverkan med Region Stockholm och andra kommuner. Vård- och omsorgstagaren eller personer med sociala behov ska inte falla mellan stolarna eller hänvisas fram och tillbaka.

Staden ska fortsätta vara garant för att det finns kvar ett hospice på Lidingö och arbeta för en etablering av en närakut på Lidingö. Socialjouren behöver förbättras och jourverksamheten för unga bli mer tillgänglig. Staden ska stärka sin uppsökande verksamhet för bostads- och hemlösa på Lidingö. Ett föreningsbidrag till organisationer som arbetar med att hjälpa EU-migranter som tigger ska inrättas.

Allt fler äldre behöver nytänk i äldreomsorgen

Andelen äldre blir allt fler på Lidingö. Därför behöver nämnden planera för fler boenden för olika behov. Dessa bör ligga i anslutning till Lidingö centrum eller stadsdelscentra. Då många bor hemma längre tid behövs en väl fungerande hemtjänst som möter behoven i vardagen. Det är svårt med dagens system med schabloner. Dessa ska tas bort och ersättas med ett system som bättre motsvarar de dagsaktuella behoven hos de äldre.

Att välja plats för boende eller söka bistånd från kommunen kan vara svårt för många äldre och andra med behov av kommunens hjälp, men också för deras anhöriga. Särskilt då stödet ofta ska samordnas med olika huvudmän och vårdinstanser. För att få kunnig hjälp behövs en samordnare i omsorgen med kunskap om hela kedjan, som kan hjälpa äldre och andra att hitta rätt. Det räcker inte med broschyrer och hemsida.

Det ska vara en god tid i livet att bo på äldreboende. Positiva och självklara inslag under dagen ska vara mötesplatser, måltider och utevistelser – men också kulturaktiviteter. Förvaltningen ska titta på hur andra kommuner använder kultur, men även djur och natur i omsorgen för att öka välbefinnandet och möten över generationsgränserna. Fler mötesplatser för äldre behöver utvecklas.

Psykisk ohälsa är vanlig bland äldre av många orsaker, bland annat ensamhet. Den behandlas tyvärr ofta enbart med läkemedel och kan också vara resultatet av fel-, över- eller undermedicinering. Läkemedelsgenomgångar ska göras regelbundet. En handlingsplan ska tas fram för att öka välbefinnandet och minska psykisk ohälsa hos äldre, i den ska ingå en HBTQ-certifiering av verksamheter.

Personer med funktionshinder och sociala behov

Personer med olika funktionshinder är särskilt sårbara, så också deras anhöriga. Båda behöver stöd för att klara vardagen på ett bra sätt. Tillsammans med dem ska staden utveckla sina verksamheter. Förändringar ska genomföras i nära samverkan med de som berörs. Ett handlingsprogram för stadens arbete med funktionshindrade ska tas fram.

Verksamheter för funktionshindrade lämpar sig dåligt för att konkurrensutsättas. Ö-gruppens lyckosamma verksamhet ska fortsätta vårdas. Bedömningskriterierna för insatser till personer med funktionshinder och sociala behov ska jämföras med andra kommuner för att belysa vad som är rimliga nivåer. Alla ska kunna vara delaktiga i samhället. Hinder för god tillgänglighet ska kartläggas och avhjälpas med en handlingsplan. Staden ska samverka med lokalt näringsliv och föreningar för att ge brukarna i socialpsykiatrin en meningsfull sysselsättning med fler alternativ.

Mottagande och integration av nyanlända

Lidingö ska ge fristad åt flyktingar och skyddsbehövande, i minst samma utsträckning som jämnstora kommuner i andra delar av regionen och landet. Mottagande och integration av nyanlända i vårt samhälle behöver att stärkas och utvecklas. Arbetet behöver fortsätta att samordnas bättre mellan stadens olika förvaltningar. Det behövs också praktik och arbeten i samarbete med företag, föreningar och andra aktörer.

Att säga upp nyanlända från bostadskontrakt efter två år motverkar det arbete som görs för en fungerande integration. Staden ska fullfölja sitt ansvar och möjliggöra för nyanlända som har påbörjat utbildning och jobbpraktik i kommunen att också få slutföra den här. Kommunstyrelsen ska i samverkan med omsorg- och socialnämnden ta fram en ordning med individuella bedömningar för förlängning av bostadskontrakt efter två år. Syftet ska vara bättre integration och att ha ett barnperspektiv. Staden ska ordna fler boenden på Lidingö.

Integrationsarbetet ska ske i samverkan med föreningar, privatpersoner, kultur- och näringsliv. För att snabbare komma till arbete behövs bland annat fler yrkesutbildningar på komvux i samverkan med näringslivet samt hjälp med jobb- och bostadssökande. En peng till föreningar som arbetar med integration ska utredas och införas.

Stärk arbetet med barn och unga

Det ska vara tryggt och stimulerande att växa upp på Lidingö. Arbetet med en trygg uppväxt som staden påbörjat ska fortsätta och stärkas. Minskad användning av alkohol- och andra droger bland unga ska prioriteras. Att växa upp i ett hem med våld skapar stor otrygghet. Arbetet med våld i nära relationer ska fortsätta och stärkas. I samverkan med utbildningsförvaltningen ska arbetet med att hjälpa hemmasittare till skolan fortsätta. Att pröva på arbetslivet kan vara både stärkande och lärande. Staden ska utöka sitt arbete med att erbjuda sommarjobb till ungdomar.

Teknik- och fastighetsnämnden

Teknik och fastighetsförvaltningen, anläggningar, fastigheter, park-, skogs- och naturvård, gator, vatten och avlopp.

Teknik och fastighetsnämnden (mnkr)

Ämne	Budget	MP förslag	Skillnad
- Skonsam och giftfri park och skogs- och ängsvård	-	1	+1
- Nya naturreservat	-	0,1	+0,1
- Cykelvägar och cykelparkeringar	-	3	+3
- Vinterväghållning, sopsaltning	1,8	3,6	+1,8
- Miljö- och klimatanpassa fastigheter, utredning	-	0,2	+0,2
- Parkeringsavgifter, intäkter	-	5	+5
Totalt Teknik- och fastighetsnämnden	112,8	113,9	+1,1

Prioriteringar för 2020 och kommande år

En hållbar miljö, natur och stad

Teknik- och fastighetsnämndens uppgift är att ta hand om vår gemensamma miljö i staden och i naturen samt stadens fastigheter och anläggningar. Nämndens åtgärder får en direkt påverkan på både Lidingöbornas vardag, djur och växter samt vatten, luft och mark. De ska därför genomföras med god kommunikation och hänsyn till miljö, biologiska mångfald och klimat. Målet ska vara att minska stadens negativa miljö- och klimatpåverkan och skapa en trivsam och levande stad nära en livskraftig natur. Arbetet ska styras av bland annat miljöprogram, grönplan, blåplan, kemikalieplan, skogs- och trafikpolicy. En ny trafikplan ska leda till att klimat- och miljömål uppnås. Ekologisk kompetens ska alltid anlitas för att ta fram underlag till beslut som rör natur och biologisk mångfald.

Nuvarande miljöprogram behöver prioriteras högre och ett nytt och mer effektivt miljö- och klimatprogram som utgår från de svenska klimat- och miljömålen behöver tas fram. Stadens fastigheter ska miljö- och klimatanpassas, utgångspunkten ska vara att uppnå miljöbyggnad guld för miljö- och klimat. Plaster, mikroplaster och gifter i vardagen ska minskas. Mikroplaster från konstgräs ska minimeras och nya konstgräsplaner ska bestå av nya generationens konstgräs.

Skydda och vårda mer natur

Lidingö ska fortsätta att vara en grön oas. Öns stora grönområden hänger samman med Järva- och Bogesundskilarna, två av regionens gröna kilar, vilka har stora värden för både människor och natur. Lidingös natur ska bevaras och skyddas genom skonsam naturvård och utvidgade och nya naturreservat för ett livskraftigt djur- och växtliv. Gröna samband ska förstärkas för att ge djur och växter bättre spridningsvägar. Då kan den biologiska mångfalden öka. Arbetet med miljö- och naturvårdsfrågor ska ledas med ekologisk kompetens. Samverkan med miljö- och stadsbyggnadskontoret, föreningar och markägare i naturvårdsfrågor ska vara god.

Förslag på nya naturreservat för att skydda känslig natur enligt grönplanen ska tas fram. Det så kallade moratoriet, att inte avverka skog, är bra, för det tidigare skogsbruket har lämnat djupa sår och skogen är en viktig kolsänka. Skonsamma metoder behövs och naturvård ska vara utgångspunkten för en ny skogsvårdsplan. Skonsam och giftri skogs- och parkvård ska stärkas och t ex häst och getter prövas. En ekodukt med gång och cykelmöjligheter över Södra Kungsvägen för att binda samman naturområden och stadsdelarna Larsberg och Högsätra ska utredas.

Naturen ska vara tillgänglig för alla. Naturupplevelser kan bidra till förståelse för ekologiska samband och ett ökat miljöengagemang. Den lokala odlingen och kunskap om självhushållning bör öka. Förvaltningen ska samverka med andra förvaltningar, förenings- och näringsliv för att skapa skolträdgårdar, skördemarknad och ett ekomuseum.

Skapa en hållbar stad

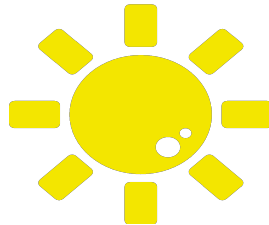
När Lidingö stadsdelar utvecklas ska fokus ligga på att skapa en hållbar, trivsam och levande stadsmiljö. Projekt som Lidingö centrum, Högsätra och Rudboda ska ha höga klimat- och miljömål som leder till att uppfylla de nationella klimat- och miljömålen. Resbehov ska minskas genom bostadsnära stadsutveckling och ökad tillgänglighet för resenärer med kollektivtrafik,

cykel och gång. Trafiken ska planeras så att den binder ihop stadsdelar, idrottsområden och skolor. En sammanhållen, levande och upplyst stad upplevs också som mer trygg.

Gång- och cykelbanor ska vara trygga trafikmiljöer och oftare separerade. Barn och unga ska kunna gå och cykla trafiksäkert till och från skolan och fritidsaktiviteter. Fler och säkrare cykelbanor behöver utredas, sopsaltning vintertid och belysning behöver förbättras. Cykelvägarna behöver byggas ut för att binda ihop olika delar av ön och koppla Lidingö till regionen. Fler säkra och väderskyddade cykelparkeringar i centrum, vid stationer och busshållplatser samt fler pumpstationer och laddstationer ska anläggas.

Hastighetsgränser på bilvägarna ska utgå från hög trafiksäkerhet, god luftkvalitet och låga bullernivåer. Kollektivtrafiken bör få egna körfält där det finns utrymme och motiveras av framkomlighet för bussarna. Vägbarriärer och otrygga övergångar ska byggas bort.

Avgifter och hyra för bilparkering på stadens mark bör införas för att förbättra trafik- och parkeringssituationen. Långtidsparkering ska underlättas för boende på Lidingö. Avgifter kan differentieras på olika sätt för att skapa fler parkeringsplatser, bland annat genom boende- och besöksparkering. Parkeringstalet ska kunna vara flexibelt beroende på närhet till kollektivtrafik och tillgång till cykelparkeringar, bilpooler och liknande.

Minska föroreningar, gifter och avfall

Att producera och distribuera varor och mat kräver energi, naturresurser och skapar utsläpp och avfall, vilket påverkar både miljö och klimat. Ett nytt miljöprogram ska syfta till att minska avfall, utsläpp, föroreningar från skadliga partiklar, plaster och kemikalier i luften, vattnet och marken.

Förbättrad rening av dagvatten, vatten som släpps ut från Käppalaverkets och att utreda förutsättningarna för att återställa Kottlasjön till en reservvattentäkt är några prioriterade mål. Dagvattenparken vid Kyrkviken ska färdigställas för att bli en del av en attraktiv stadspark med mötesplatser och aktiviteter.

Ett lokalt regelverk för att minska skadliga plaster från till exempel konstgräsplaner och minska bekämpningsmedel i trädgårdar, gräsmattor och natur och plaster bör utredas. Arbetet med giftfria skolor och förskolor ska fortsätta.

Staden ska vara aktiv i arbetet med att öka återvinning och återbruk, bidra till mindre avfall och slutna kretslopp samt underlätta för lidingöbor att källsortera avfall. Alla hushåll, även i flerfamiljshus, ska enkelt kunna lämna sitt matavfall till rötning för biogas och biogödsel. Avgiftssystemet bör utformas för att öka insamlingen av matavfall. Det ska vara enkelt att nära bostaden, företaget och i stadsdelarna kunna återbruka saker och lämna avfall för återvinning.

Planering för hållbar fastighetsförvaltning

Staden ska bygga och renovera med sunda och miljövänliga material, för lång livslängd, slutna kretslopp och en effektiv energianvändning. Det saknas ett program för hållbart byggande och fastighetsförvaltning med syfte att minska miljö- och klimatpåverkan. Eftersatt miljö- och klimatanpassningar ska åtgärdas och uppskjutna upprustningar ska utredas påbörjas. Tills ett program finns ska staden planera för att uppfylla Miljöbyggnad guld 3.0 i ny- och ombyggnadsprojekt och förvaltning. Generellt bör industriell träbyggnad övervägas som ett

första alternativ vid byggandet av nya hus och anläggningar. Arbetet med att energieffektivisera och öka andelen förnybar energi ska fortsätta.

Staden ska behålla och utöka fastigheter i centrala utvecklingsområden och för att skydda natur. Fastighetsbeståndet och förvaltningen ska ses över för tydligare och effektivare styrning. Bättre lokalutnyttjande av stadens fastigheter ska utredas. Möjligheter att samnyttja olika kommunala lokaler för fler ändamål och fler timmar i veckan bör utredas. Stadens anläggningar ska erbjuda jämställda och tillgängliga möjligheter att motionera och utöva idrott med målet att fler kan delta och aktivera sig.

Arbetet med att skapa bostäder för nyanlända ska återupptas och investeringar i ombyggnader görs för att täcka upp för ett borttagande av tvåårsregeln. Att låta bostäder i Högsätrahuset stå tomma är slöseri med både mänskliga och ekonomiska resurser.

Stadshuset har genomgått en genomgripande upprustning. För att det ska kunna bli ett riktigt kulturhus och kulturell mötesplats bör det skapas fler lokaler och en stor funktionell scen för framträdanden i sessionssalen. Lokaler ska också kunna nyttjas av förenings- och näringsliv, förvaltningar och privatpersoner som vill hyra in sig.

Bolag

Lidingö stads fastighets AB och Lidingö Tomt AB

Hyresfastigheter, tomter, äldreboenden m.m.

Prioriteringar för 2020 och kommande år

Staden ska behålla och vid behov kunna öka sitt ägande av allmänningar och fastigheter inom och intill naturområden samt i utvecklingsområden på Lidingö. Den fastighetsutredning som pågår ska visa hur stadens fastigheter bör organiseras och förvaltas i framtiden. Staden ska behålla och utöka strategiskt värdefulla fastigheter i centrala utvecklingsområden och naturområden. Om fastigheter ändå ska säljas bör intäkten efter skatt vara minst vad motsvarande skulle kosta att köpa.

Det råder bostadsbrist på Lidingö. Staden behöver bli mycket bättre på att ordna bostäder för sociala behov och planera för att det byggs bostäder av varierande storlek och bostadskostnad. Lidingö fastighets AB ska ta ett särskilt ansvar för att erbjuda bostäder för sociala förturer och flyktingar, äldre, unga vuxna och studenter.

Staden ska på sikt bygga upp ett allmännyttigt fastighetsbolag igen för att bli en aktiv och långsiktig part i att uppfylla kommunens bostadssociala ansvar och den framtida stadsutvecklingen. Pengar från försäljningen av Lidingöhem ska ligga till grund för det. Då det tar lång tid att utveckla bolaget bör samverkan och delägarskap med privat aktör prioriteras. Liknande lösningar finns i andra kommuner. Nya bostadshus kan då finansieras med eget kapital och en marknadsmässig belåning.

15 EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Framsidans bilder, medsols:

Ett frö för framtiden. Miljöpartiet verkar för ett hållbart och mänskligt Lidingö, idag och för kommande generationer.

Raoul Wallenberg. Statyn i parken i Lidingö Centrum. Miljöpartiet vill att kommunen ska verka i Raoul Wallenbergs anda.

Agenda 2030. Miljöpartiet vill att de 17 hållbarhetsmålen ska utgöra grunden i arbetet för ett hållbart Lidingö.

MILJÖPARTIET DE GRÖNA I LIDINGÖ

Kyrkvägen 2, 181 42 Lidingö
lidingo@mp.se mp.se/lidingo

miljöpartiet de gröna

LIDINGÖ

